

Osteocentrum DC MEDISCAN-Euromedic Praha

Základy Osteocentra DC MEDISCAN-Euromedic byly položeny v roce 1997, kdy byl v prostorách polikliniky Praha – Jižní město v rámci nově otevřeného Diagnostického centra MEDISCAN instalován DXA celotělový denzitometrický přístroj – v ČR ojedinělý typ Norland-XR 26. Vyšetření byla prováděna ve spolupráci a především pro potřeby osteologické ambulance I. interní kliniky Fakultní Thomayerovy nemocnice, která tehdy (od roku 1992) rutinně provozovala vyšetřování kosti patní kvantitativním ultrazvukem (Lunar Achilles). Rutinní denzitometrické vyšetřování si vynutilo zahájení provozu osteologické ambulance, která byla v počátcích personálně zaštiťována pracovníky I. interní kliniky IPVZ, prof. Kociánem a dr. Kasalickým. Od roku 2001 se na provozu osteologické ambulance začal částečně podílet i dr. Rosa. V roce 2000 došlo k zásadní změně přístrojového vybavení (instalace prvního přístroje Lunar Prodigy), resp. v roce 2001 i ke změně personálního zajištění (dr. Kasalický po obhájení disertační práce na téma „Kostní denzitometrie v klinické praxi“ odešel z pozice asistenta interní katedry IPVZ na pozici lékařského ředitele DC MEDISCAN). Vyrůstající požadavky na DXA vyšetření vyústily v roce 2005 v instalaci druhého přístroje Lunar Prodigy Advance.

V důsledku narůstající poptávky a flexibility zdravotnického zařízení v jejím uspokojování, včetně dobré dopravní dostupnosti, docházelo v dalších letech k trvalému nárůstu počtu vyšetřených pacientů. Tato skutečnost si vynutila otevření revmatologicko-osteologické ambulance, v níž od roku 2004 působí dr. Rosa a od roku 2008 i dr. Dejmková. Součástí Osteocentra jako organizační jednotky DC MEDISCAN jsou i endokrinologické ambulance, Osteocentrum těsně spolupracuje s ostatními částmi zdravotnického zařízení (interními ambulanty, kardiologií a specializovanými zobrazovacími technikami). Na DXA vyšetřování se podílí (v ČR i ve světě) nezvyklý počet 4 kmenových a 2 externích DXA laborantů, umožňující každodenní dvojsměnný provoz.

Mezinárodní skupina Euromedic International (www.euromedic.com) získala v únoru 2006 DC MEDISCAN jako své v pořadí 64. pracoviště celkově a první v ČR. V dalších letech dochází k rozšiřování této skupiny v ČR i v Evropě. V současné Euromedic provozuje 179 center především ve střední a východní Evropě, nově však i v „starých“ členských státech EU (Itálie, Portugalsko, Irsko, Velká Británie) a ve Švýcarsku (90 diagnostických radiologických center, 57 dialyzačních center, 30 laboratoří a nově onkologické centrum).

Do této skupiny byla integrována i biochemická laboratoř MUDr. Šinágllové sídlící na stejné adrese jako DC MEDISCAN, která zajišťuje potřebná rutinní biochemická vyšetření, včetně specializovaných metodik pro hodnocení kostního metabolismu (přístroj Elecsys, Roche Diagnostics) – CTX, OC,PTH, 25(OH)D3.

Na kostních denzitometrech Lunar Prodigy bylo v DC MEDISCAN od roku 2000 vyšetřeno celkem 56 000 pacientů, mnoho z nich opakovaně. V současné době se počtem více než 12 500 vyšetření ročně Osteocentrum řadí nejen k české, ale i ke světové špičce v objemu vyšetření, a tím i ve zkušenostech v této oblasti.

Rutinně je prováděno vyšetření bederní páteře, proximálních femurů obou stran (Dual Hip), v indikovaných případech i distálního předloktí. V rámci spolupráce s dalšími specializovanými pracovišti (např. IKEM) se provádí i celotělová denzitometrie a laterální morfometrie páteře (LVA). LVA je rutinně prováděna u všech pacientů, kteří jsou léčeni v osteologických ambulancích DC MEDISCAN. Ačkoli LVA nelze účtovat zdravotním pojišťovnám, během posledních 12 měsíců bylo provedeno 720 těchto vyšetření. Softwarové vybavení umožňuje vyšetřovat i dětské pacienty (bederní páteř a celotělový scan).

Pod záštitou interní katedry IPVZ se v DC MEDISCAN do roku 2006 prováděla i školící činnost v oblasti metabolických osteopatií; stáž mj. absolvovala řada pracovníků osteocenter a osteologických pracovišť v ČR. Osteocentrum DC MEDISCAN se podílelo na organizaci denzitometrických kurzů (kongres SMOS 2003) a denzitometrického kurzu pro uživatele GE Lunar (Brno 2005). Od roku 2000 byla v osteocentru provedena řada klinických studií zaměřených na osteoporózu, přičemž pracoviště slouží i jako servisní zařízení pro klinická hodnocení v jiných oblastech, která vyžadují denzitometrická vyšetření.

V rámci těchto projektů je pravidelně prováděna externí kontrola kvality denzitometrických vyšetření a přístrojů vedoucimi organizacemi v této oblasti, firmami SYNARC a BioImaging.

Přestože DC MEDISCAN i Osteocentrum jako jeho součást jsou zaměřeny na rutinní ambulantní práci, podílí se i na vědecké činnosti.

Osteocentrum DC MEDISCAN v rámci spolupráce s významnými institucemi (IKEM – centrum diabetologie, IKEM – transplant centrum, Endokrinologický ústav) se podílelo na grantových projektech IGA. v současné době je Osteocentrum dlouholetým partnerem Transplant centra IKEM a kliniky Hepatogastroenterologie IKEM – byla jsou prováděna DXA vyšetření u pacientů před a po transplantaci jater. Výstupem tohoto rozsáhlého materiálu jsou pravidelná posterová sdělení na nevýznamnějších světových a evropských osteologických kongresech, jichž se pracovníci Osteocentra účastní.

Dr. Kasalický a dr. Rosa jsou členy výboru Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu (SMOS) České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

MUDr. P. Kasalický, CSc.
MUDr. J. Rosa